

Rocznica zamknięcia granic getta warszawskiego

16 listopada 1940 roku warszawscy Żydzi zostali odcięci od reszty miasta, swoich rodzin przebywających po „aryjskiej stronie” oraz całego świata. Upokarzające odseparowanie ludności żydowskiej było pierwszym zwiastunem nadchodzącego horroru.

[Getto warszawskie](#)

16.11

Kładka nad ulicą Chłodną łącząca dwie części getta w Warszawie. Fot. AIPN

Decyzję o budowie murów wokół dzielnicy dla Żydów w Warszawie podjęto w marcu 1940 r. Niemcy chcieli tym samym szczelnie oddzielić „obszar zagrożony epidemią”, jak określano tę część miasta. W połowie listopada w samym sercu Warszawy powstało otoczone murem getto, oficjalnie nazywane przez Niemców Jüdische Wohnbezirk (żydowska dzielnica mieszkaniowa). Zamknięcie jego granic nastąpiło w nocy z 15 na 16 listopada 1940 r.

Warszawskie getto funkcjonowało ponad dwa i pół roku, a jego utworzenie kosztowało życie setek tysięcy osób. Wysadzenie Wielkiej Synagogi na Tłomackim stało się jego symbolicznym końcem. O tym, co czuli mieszkańcy getta, jak komentowali zamknięcie na niewielkiej przestrzeni, czego się obawiali i z czego czerpali nadzieję, wiemy głównie dzięki ocalałym pracom i dokumentom.

Archiwalne nagranie z getta warszawskiego

Część prezentowanego materiału zawiera unikatowe obrazy getta warszawskiego filmowanego z zewnątrz – ulica Chłodna, grupy maszerujących ulicą Żydów, ruch uliczny obserwowany zza drutu kolczastego, przeszukiwanie chłopca i mężczyzn wchodzących do getta, ludzi wchodzących do getta, grupę dzieci z opiekunami wchodzących do getta. Prezentowany poniżej klip jest

fragmentem filmu 8 mm z zapisem obrazów ulic okupowanej Warszawy i Getta Warszawskiego wykonanym przypuszczalnie przez anonimowego żołnierza Wehrmachtu w latach 1940-1941. W 1966 r. Film ten został przekazany do Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich prawdopodobnie przez redaktora Telewizji Polskiej Jerzego Ambroziewicza zm. 11 kwietnia 1995 r., który zastrzegł jego udostępnianie. Od tego czasu materiał ten nie był szeroko publikowany w całości, dlatego też Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej podjęło starania związane z jego cyfrową rekonstrukcją.

Dowiedz się więcej:

- [Tragedia Żydów z getta warszawskiego - fotografie z Archiwum IPN](#)
- [Artykuły o powstaniu w getcie warszawskim](#)
- [Do pobrania: Jürgen Stroop, Żydowska dzielnica mieszkaniowa w Warszawie już nie istnieje!](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Getto

Rocznica